

Обичниот граѓанин не може да сфати зошто е сиромашен и што се случува со кредитите од Светска банка и од ММФ, дали тие всушност наменски се само за државна потрошувачка и за покривање на дебели буџетски дупки, за хранење на инфлацијата и дефицитот во платниот биланс?

Претставникот на Светска банка, Брус Кортни, нема одговор на прашањето зошто државава сè повеќе троши пари, а граѓаните се сè посиромашни, иако според нивните анализи стагнираме со сиромаштијата.

СЕ НАДЕВА ДЕКА ВЛАДИНИТЕ РЕФОРМИ КЕ ДОВЕДАТ ДО ЕКОНОМСКИ ПОРАСТ, БРУС КОРТНИ

■ Пишува: Рената МАТЕСКА

публика Македонија, со исклучок на 2001 и 2002 година кога беше конфликтот, имаше раст за три проценти. Се надеваме дека реформите кои ги презема Владата ќе го

зголемат растот и ќе креираат нови работни места. Особено се надевам дека ќе има развој кај малите и средните претпријатија, каде се очекува освежување од ди-

НОВИТЕ ПАРИ НА ВИСТИНСКА А

Дали и колку на Македонија ѝ треба новиот договорен ПДПЛ1 аранжман од Светска банка (тежок околу 30 милиони долари), како прв Програмски заем за развојни политики од оваа финансиска институција во државава, кога со години тапкаме со стагнирачка економија, проследена со низок економски раст, фатална сиромаштија и невработеност, зарем имаме потреба од пофалба дека ете немаме инфлација и имаме стабилен курс на денарот?!

Дури од авион се гледа дека нам како насушен леб ни се потребни динамика, раздвиженост на економски план, а не само задолжувања, најави за структурни реформи, некакви стратегии, проекти, економски бумови од кои сиромашниот ни виртуелно не доби денарче за да ја подзакрпи дупката во празниот паричник.

"Македонските граѓани не стануваат посиромашни, бидејќи статистиката покажува мал раст. Економијата во Ре-

врс основа на Спогодбата за основање, Светска банка е должна да помогне во развитокот на земјите-членки. Во рамките на Светска банка постои групација на банки (МИГА, ИДА и др.), кои даваат кредити со различни поволности. Најповолни, според

експертите, се кредитите на ИДА, Меѓународно здружение за развој. Светска банка помагаше во развитокот на одредени капацитети и групации, но со тек на време, заради промените на меѓународните финансиски односи, го смени својот правец на однесување, од причина што имаме сè повеќе и повеќе сиромашни земји, а тука е и глобализацијата, која се остварува сè повеќе и е на штета на земјите во развој и транзиција. Денес Македонија ја нема потребната динамика на стопански развој, што значи дека не може да се отргне од проблемот на невработеноста, сиромаштијата и од тие причини ни е неопходна Светска банка, која се ори-

ентира на давање кредити за намалување на сиромаштијата. За разлика од ММФ (чиј авторитет е далеку позначаен за земјите-членки, бидејќи ако одредена земја е должник, а вклучи аранжман со ММФ, износот на аранжманот не е значаен за земјата, колку што е значајно дека е прифатена државата под патронат на оваа значајна организација, што дава гаранција дека долгот ќе се врати), кај Светска банка не е така, односно таа е доведена во ситуација да гаси пожари, односно да намалува сиромаштија.

World Bank

ректни странски инвестиции, што ќе помогне за извозот", коментираше Брус Кортни, претставник на СБ.

Изјавата на Кортни во врска со намалената сиромаштија многумина македонски експерти ја коментираа со потсмев, велејќи дека реалната беда е повеќе од впечатлива и таквите изјави не држат вода!

Што се однесува до новиот аранжман, станува збор за тригодишна програма, која по преговорите ќе биде доставена до Бордот на извршни директори на Светска банка, на 27 октомври. Под лупа се разгледуваше матрицата на развојни политики, Договорот за заем, како и текстот на програмскиот документ. ПДПЛ1 аранжманот претставува инструмент за поддршка на тригодишната среднорочна политика и стру-

СТАВОВИ

Деловната клима во државава македонските бизнисмени ја оценија како полоша од направените проценки на Светска банка.

"Ако сите се согласуваме дека забрзаниот економски раст е приоритет во Македонија и услов за влез во НАТО и во ЕУ, тогаш Владата и стопанствениците треба отворено да ги лоцираат и да ги анализираат проблемите и веднаш да преземат мерки за нивно решавање", изјави претседателот на Сојузот на стопански комори на Македонија, господинот Венко Глигоров.

Од таму порачуваат дека клучниот фактор за слабата деловна клима во Македонија е државниот апарат, кој е мамутска организација која

зголемува Буџетот на штета на стопанството на државата. Од 1998 година до денес услугите на државната администрација, на Владата и на локалната самоуправа се на исто ниво, а во некои сегменти, како во здравството, се на полошо. Ова покажува дека зголеменото трошење на буџетските средства е ненаменско и не е во функција на подобрување на животот на граѓаните и зголемување на конкурентноста на македонската економија. Покрај коруптивното однесување од највисоко ниво, проблем се јавува и кај државните службеници, односно бесполезната и комплицирана бирократска машинерија. Како пречка за напредокот на економијата, стопанствениците го посочуваат бавното и корумпирано судство, кое сè уште не е реформирано и му

изготви документ насловен како: "10-те болки и предизвици на МСП и предлози до Владата за нивно решавање".

ПРЕДЛОЗИ

Сепак, решенија, излез од темниот тунел има, а меѓу другите, македонските бизнисмени ги посочуваат: намалувањето на Буџетот на ниво од 1998 година; економските стратегии и закони да бидат соодветни со реалните потреби на малите и на средните претпријатија врз кои ни се базира економскиот раст; освен тоа, реформите во судството мора да "мрднат" од нулта точка, а законите во државава треба да важат за сите субјекти под еднакво, а не за едни да бидат мајка, за други маќеа. Стопанствениците, исто така, се презаситени од целата исполитизираност во државава, посочувајќи дека регулаторните комисии и разните совети во владините организации и јавни претпријатија најчесто се составени од професори, партиски војници и некои од олигарсите во Македонија. Забелешки има и на адреса на Царинската управа, која би требало да изработи протокол за работа на царината и на царинските службеници во кој ќе се наведат перформансните метрики на сите царини.

"Аранжманот со Светска банка ни е неопходен за да го изгаснеме горливиот проблем - сиромаштијата, но смешен е ставот на претставникот на СБ, Брус Кортни, дека стагнираме во тој поглед кога сите параметри го кажуваат спротивното", посочуваат македонските експерти за финансиски и монетарни прашања.

Сума сумарум ни недостасува економска визија кон какво општество сме се насочиле и каква е нашата позиција во глобалната економска рамка, иако на театарската политичко-економска сцена имавме можност да слушнеме многу слаткоречиви најави, но ништо опипливо, па оттука што да очекуваме од тие 30 милиони долари за структурни реформи?!

ДРЕСА ИЛИ ПОВТОРНО НИЗ ЛАВИРИНТИ?

турни реформи, кои Македонија ќе ги преземе за зајакнување на економскиот развој, а воедно ќе бидат добар "тренинг" за влез во ЕУ.

Едно од оправдувањата на Министерството за финансии за имплементацијата на аранжманот е примената на најефективниот инструмент за поддршка на амбициозна реформска програма, која ќе ги поддржува клучните структурни и институционални реформи во повеќе економски сектори. Вториот и третиот ПДПЛ аранжман, според проценките од Министерството, треба да бидат доделени во 2006 и во 2007 година, по исполнувањето на условите од тригодишната програма, која ја има Владата со Светска банка. Средствата ќе бидат одобрени под поволни услови од Меѓународната банка за обнова и развој, со каматна стапка ЛИБОР +0,75 и рок на отплата 17 години со грејс период 5 години.

ПРЕГОВОРТЕ ЌЕ БИДАТ ДОСТАВЕНИ ПРЕД БОРДОТ НА ИЗВРШНИ ДИРЕКТОРИ НА СВЕТСКА БАНКА НА 27 ОКТОМВРИ

троши огромен буџет. Ако во 1998 година Буџетот на државава бил околу 1.450 милиони евра, без да има подобрување на услугите кои државната управа им ги дава на граѓаните и на стопанството, од осамостојувањето до денес секоја влада, независно од програмската определба, наместо да ги контролира Буџетот и трошоците на државната администрација, го

припаѓа на некое минато време.

"Ако во осумдесеттите години имало неколку стотини поголеми фирми, денес постојат неколку илјадници помали фирми на кои им е потребно квалитетно, брзо и евтино судство, без многу комплицирани и мамутски правни лавиринти", коментираат од ССК, која за подобрување на деловната клима